

Ondersteuningsprofiel van RKBS de Vlieberg

onderdeel van Stichting Sarkon

Scholengroep Den Helder Zuid

Inhoudsopgave

1. Functie van het ondersteuningsprofiel	2
2. Gegevens van r.k.b.s. de Vlieberg	4
3. Karakteristiek en onderwijsvisie van de school	5
3.1 Karakteristiek	
3.2 Visie	
4. Kengetallen	8
5. Oordeel van de onderwijsinspectie	9
6. Organisatie van de ondersteuning	10
6.1 Formatie ondersteuning individuele onderwijsbehoeften	
6.2 De school kent de volgende ondersteuningsstructuur	
6.3 Uitvoering ondersteuningsbehoeften in de praktijk	
7. Ondersteuning Sociaal Emotionele Ontwikkeling	15
7.1 Basiskwaliteit	
7.2 Basisondersteuning	
7.3 Extra ondersteuning	
8. Ondersteuning Spelling en Lezen	17
8.1 Basiskwaliteit	
8.2 Basisondersteuning	
8.3 Extra ondersteuning	
9. Ondersteuning rekenen en wiskunde	20
9.1 Basiskwaliteit	
9.2 Basisondersteuning	
9.3 Extra ondersteuning	
10. Grenzen aan ondersteuning	22
11. Overgang naar Voortgezet Onderwijs	23
12. Professionalisering	24
Tenslotte	25

1. Functie van het ondersteuningsprofiel

In het ondersteuningsprofiel beschrijft de school haar mogelijkheden om leerlingen te ondersteunen wanneer het regulier aanbod van de school onvoldoende aansluit bij de ontwikkeling van de leerling. In het ondersteuningsprofiel zijn de daarvoor relevante gegevens opgenomen zodat voor ouders, samenwerkingsverband en overige scholen van de onderwijsgroep de mogelijkheden van de school duidelijk zijn.

Het ondersteuningsprofiel maakt een onderscheid in basisondersteuning en extra ondersteuning. De basisondersteuning ligt bij voorkeur bij alle scholen op een gelijk niveau. Afspraken over een minimumniveau worden in het samenwerkingsverband gemaakt en gelden voor alle scholen.

Extra ondersteuning kan per school verschillen. Bij extra ondersteuning gaat het om specifieke kwaliteiten van de school gericht op leerlingen die deze vorm van extra ondersteuning vragen. Extra ondersteuning vertaalt zich in arrangementen die de school kan bieden en waarvoor doorgaans extra middelen worden ingezet. Arrangementen kunnen deels structureel deel uitmaken van het ondersteuningsaanbod en deels een tijdelijk karakter hebben. Een arrangement geeft aan:

- Welke deskundigheid wordt ingezet.
- De tijd die beschikbaar is.
- Het programma dat uitgevoerd wordt en de gebruikte materialen.
- Het mogelijk specifieke gebruik van het schoolgebouw.
- Samenwerking met ouders, onderwijs en mogelijke ketenpartners.

Het ondersteuningsprofiel geeft eveneens informatie over de basiskwaliteit van de school. Daarom is het oordeel van de inspectie over deze basiskwaliteit opgenomen in het ondersteuningsprofiel.

Het ondersteuningsprofiel van de school vormt voor ouders een houvast bij schoolkeuze en voor de scholen/besturen een houvast bij toelating van leerlingen en het vinden van de meest geschikte plek voor een leerling.

Het samenwerkingsverband heeft afspraken gemaakt over een geheel van preventieve en licht curatieve interventies die binnen de ondersteuningsstructuur van de school planmatig en op een overeengekomen kwaliteitsniveau worden uitgevoerd. De financiële afspraken zijn vastgelegd in het activiteitenplan van het betreffende schooljaar. Het samenwerkingsverband investeert in deze basisondersteuning om die op een zo hoog mogelijk niveau te brengen en te houden. Bij basisondersteuning zijn doorgaans al netwerkpartners betrokken. Kenmerkend voor basisondersteuning in ons samenwerkingsverband is:

- het functioneren van een schoolgebonden ondersteuningsteam (OT),
- de beschikbaarheid van een voorziening voor interne begeleiding,
- de beschikbaarheid van voldoende formatie die, naast de groepsleerkracht, direct ingezet kan worden voor ondersteuning van individuele leerlingen, waarvoor het reguliere aanbod in onvoldoende mate tegemoet komt aan hun onderwijsbehoeften,
- de beschikbaarheid van schoolmaatschappelijk werk,
- het beschikbaar zijn van orthopedagogische kennis en ervaring,
- het beschikbaar zijn van specifieke deskundigheid op diverse inhoudsgebieden,
- het hanteren van een privacyreglement.

Naast de investering door het samenwerkingsverband leveren ook de schoolbesturen en gemeenten een belangrijke financiële bijdrage t.b.v. deze voorzieningen.

Basisondersteuning kan in de loop van de tijd onderdeel uit gaan maken van de basiskwaliteit. Dat komt onder meer tot uiting in het door elke school opgestelde schoolondersteuningsprofiel (SOP), waarin door de scholen is aangegeven welke basiskwaliteit en basisondersteuning zij kunnen bieden op het gebied van:

- sociaal emotionele ontwikkeling waaronder ook de ondersteuning van leerlingen met
- specifieke leer- of gedragskenmerken,
- taal/lezen en spelling,
- rekenen/wiskunde.

2. Gegevens van de school

RKBS de Vlieberg te Den Helder

Directeur: S. Tot
Intern begeleider: Helena Brons
Tel.: 0223 660855
Email: directeur.devlieberg@sarkon.nl / helenabrons@sarkon.nl
Website school: www.devlieberg.nl
Website stichting: www.sarkon.nl

3. Karakteristiek en onderwijsvisie van de school

3.1 Karakteristiek

Den Helder is een stad in de gemeente Den Helder in de provincie Noord-Holland. De stad heeft ruim 56000 inwoners. De school telt ongeveer 133 leerlingen, verdeeld over 6 groepen. De leerlingenpopulatie is representatief voor de omgeving. Honderd procent van de leerlingen is afkomstig uit de stad Den Helder. Het merendeel van de leerlingen komt uit de wijk De Schooten.

3.2 Visie

Op De Vlieberg vinden wij het van belang dat relatie en prestatie hand in hand gaan. Leren is een sociaal proces wat je samen doet in de klas en in de school. Wij gaan uit van de beginsituatie van leerlingen en bouwen samen aan nieuwe kennis.

Wij willen leerlingen laten excelleren door de zelfstandigheid te vergroten en meer in te spelen op de creativiteit, de ervaring en het doen. Wij hechten waarde aan de inbreng van onze leerlingen en willen samen met hen bouwen aan een rijke leeromgeving. Leerlingen leren met behulp van de leerkracht binnen de kaders van de school hun eigen leerproces aan te sturen.

Wij willen de talentontwikkeling van leerlingen en leerkrachten bevorderen en blijven ons leren toetsen aan de ontwikkelingen in de maatschappij.

Waarden:

Wij baseren onze uitspraken op de volgende waarden:

- Respect
- Saamhorigheid
- Autonomie
- Nieuwsgierigheid

Waarom:

- Wij hechten waarde aan onze waarden en uitspraken, omdat:
- Als een kind ervaart "Ik mag er zijn", heeft het een basis om zich competent te voelen en autonoom te handelen.
- Het leren van en met elkaar ontwikkelt een kritische houding, samenwerken, uitleggen aan de ander, luisteren naar elkaar en concessies doen. Je leert dat jouw aandeel belangrijk is voor het eindresultaat.
- Leerlingen worden medeverantwoordelijk voor hun eigen leerproces. Hierdoor raken de leerlingen meer betrokken en bewuster van hun eigen leerbehoeften. Door het inspelen op de interesse van de leerling, wordt de motivatie in voorwaarde vergroot.
- Door met en van elkaar te leren, ontwikkel je meer perspectieven om naar een onderwerp te kijken. Je krijgt hierdoor een bredere kijk op de maatschappij.
- De maatschappij verandert continu. De leerlingen komen in aanraking met meerdere manieren om kennis te vergaren. Digitalisering is hier een wezenlijk onderdeel van.
- Naast een auditief en visueel aanbod willen wij ook de lesstof laten ervaren (het doen) om met hoofd, hart en handen te leren.
- Wij willen dat ons onderwijs aansluit bij de belevingswereld van de leerlingen van de 21ste eeuw en willen daarom met onze leerlingen in gesprek blijven.
- Wij willen leerlingen de uitdaging bieden om samen nieuwe kennis op te doen, opdat zij van en met elkaar kunnen leren met aandacht voor hun eigen inbreng en hun talenten te ontwikkelen en bewust in te zetten voor de ander en zichzelf.

- Wij willen leerkrachten en leerlingen in hun kracht zetten opdat zij zich competent voelen en zij zich uitgedaagd voelen om zich verder te ontwikkelen en dat zij deze talenten willen inzetten om anderen te helpen.
- We willen een onderzoekende houding stimuleren bij leerlingen en leerkrachten om gefundeerde keuzes te kunnen maken.

Naast lezen, rekenen, schrijven, taal, wereldoriëntatie en de creatieve vakken, wordt er aandacht besteed aan:

- respectvol omgaan met elkaar;
- kennis van waarden en normen;
- zelfvertrouwen ontwikkelen;
- verantwoordelijkheid dragen;
- van en met elkaar leren;
- omgaan met gevoelens van vreugde en verdriet.

Gelijkwaardigheid tussen mensen is een belangrijk uitgangspunt. Wij leren de leerlingen respect opbrengen en zorg te dragen voor de medemens, ongeacht kleur, status, handicap, cultuur of geloof. Wij zijn alert op discriminatie en pesten. Er is een pestprotocol en veel aandacht voor het voorkomen van pesten.

Visie op leren

Leerlingen verschillen van elkaar, zowel emotioneel als intellectueel. Het is onze uitdaging om aan die verschillen tegemoet te komen. Wij werken daarom met een adaptieve aanpak. Dat betekent dat wij aan de basisbehoeften van de leerling tegemoet komen:

- Relatie
In het leerkrachtgedrag voortdurend laten merken dat de leerlingen gewaardeerd worden.
- Competentie
Het geloof in het eigen kunnen van de leerlingen stimuleren.
- Autonomie
De leerlingen steeds meer verantwoordelijkheid leren dragen voor hun ontwikkelingsproces.

Daarnaast staat eigenaarschap van leerlingen voorop. Dit houdt in dat we de leerlingen meenemen in hun eigen leerproces. Dit zorgt ervoor dat de leerlingen gemotiveerd zijn én blijven om hun eigen ontwikkeling constant te verbeteren.

Visie op ontwikkeling

De Vlieberg is een school waarbij vooruitgang en de ontwikkeling van zowel de leerlingen als het onderwijs een centrale plek innemen en waar veel aandacht voor is. Ontwikkeling gebeurt op veel gebieden: in de wijze van lesgeven anno 2018, de methodes die de school inzet, en bij leerkrachten en leerlingen. Wij vinden dat iedere leerling zich naar eigen kunnen en vermogen moet kunnen ontwikkelen tijdens de basisschoolperiode. Ons onderwijs sluit daar ook op aan. Ook leerkrachten blijven zich voortdurend ontwikkelen. Zowel individueel als team.

Wij zoeken de balans tussen het aanleren van kennis en vaardigheden en het stimuleren van de persoonlijke ontwikkeling. Daarom zien wij het ook als onze taak de sociale, culturele en lichamelijke

vaardigheden van de leerling te ontwikkelen. Wij leren de leerling zelfstandig werken, zelf problemen oplossen en samenwerken.

Om deze aanpak gestalte te geven werken wij met gevarieerde werkvormen.

Op De Vlieberg wordt gewerkt met:

- structurele coöperatieve werkvormen in de groepen 1 t/m 8.
- doelgericht werken in de groepen 5 t/m 8 met behulp van een portfolio.
- samen met de leerlingen een rijke leeromgeving creëren door met hen in gesprek te gaan en de omgeving in te richten met hun ideeën.
- leren de leerlingen omgaan met uitgestelde aandacht volgens ons stappenplan zelfstandig werken.

Daarnaast is er structureel tijd ingeroosterd voor creatieve vakken zoals muziek, dans, drama, tekenen en handvaardigheid. Door de samenwerking met Triade beogen wij een samensmelting tussen creatieve doelen en vakspecifieke doelen binnen het reken- en taalonderwijs, uitgebreid met wereldoriëntatievakken.

Visie op levensbeschouwing

De Vlieberg is een rooms-katholieke school. Katholiek onderwijs is gebaseerd op de katholieke geloofstraditie. Op school praten wij over de waarden van het Christendom en handelen ernaar op onderwijskundig en opvoedkundig gebied. Bijzondere activiteiten waarin deze traditie merkbaar is zijn: schoolvieringen, gemeenschappelijke activiteiten, bezinningsmomenten, waaronder het dagelijkse gebed en onze lessen levensbeschouwing. Het besef dat wij wereldburgers zijn, daagt ons steeds weer uit om te zoeken naar wat er beter kan en welke rol wij daarin kunnen vervullen.

Als u uw kind aanmeldt dan betekent dat, dat u de katholieke identiteit en de visie van onze school onderschrijft.

4. Kengetallen

	01-10-'11	01-10-'12	01-10-'13	01-10-'14	01-10-'15	01-10-'16	01-10-'17
Leerlingaantallen	214	214	205	191	177	171	146
Gewichtenleerlingen 0,3	17	19	16	12	9	7	3
Gewichtenleerlingen 1,2	4	4	4	6	6	6	4
Verwijzingen naar:							
- SBO	2	3	1	1	0	0	4
- SO	0	0	0	0	0	0	0
- Excellentie PlusKlas	0	0	0	1	1	1	0
- Excellentie	0	0	0	0	0	0	0
- Eureka							

Verantwoording inzet ondersteuningsgelden Samenwerkingsverband

Schooljaar: 2017-2018

1.	Naam school	RKBS de Vlieberg
2.	Aantal leerlingen per 01-10-2017	146
3.	Beschikbaar budget voor Interne Begeleiding €90,- per leerling.	€13.140
4.	Werkelijk ingezet budget voor Interne Begeleiding (basis wtf)	wtf 0.6
5.	Beschikbaar budget voor onderwijs assistent €65,- per leerling.	€9.490
6.	Werkelijk ingezet budget voor onderwijsassistent (basis wtf)	wtf 0.9
7.	Aantal leerlingen specifiek begeleid door OA. (dit op basis van geaccordeerd 'arrangement' door orthopedagoog).	6
8.	Aantal leerlingen waarvoor extra aanvullende middelen zijn aangevraagd. (wanneer het standaardbudget van €65,- per leerling niet meer toereikend is)	0

5. Oordeel van de onderwijsinspectie n.a.v. inspectie bezoek

Toezichtarrangement kwaliteit

De Inspectie van het Onderwijs kent in maart 2016 aan de RKBS de Vlieberg het basisarrangement toe. De kwaliteit van het onderwijs is voldoende. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u naar het toegevoegde inspectierapport op de website van de scholen op de kaart.

6. Organisatie van de ondersteuning

6.1 Formatie ondersteuning individuele onderwijsbehoeften

Het Samenwerkingsverband stelt ook in het schooljaar 2018-2019 een aanzienlijk groter deel van haar budget direct beschikbaar aan haar scholen en wil daarmee een bijdrage leveren aan het uitbreiden van de mogelijkheden van basisondersteuning. Scholen kunnen die, binnen de afspraken die gemaakt zijn, onder eigen verantwoordelijkheid vorm geven. Deze werkwijze heeft als belangrijk neveneffect dat de administratieve handelingen die gepaard gaan met het tijdelijk aanstellen van personeel drastisch beperkt worden en in het verlengde daarvan reële banen aan medewerkers kunnen worden geboden, waarin ook sprake is van ruimere mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling.

De inzet van deze middelen voor ondersteuning van individuele onderwijsbehoeften wordt door de school op transparante wijze verantwoord in haar jaarverslag waarin in ieder geval de omvang van de ingezette ondersteuningsformatie is aangegeven, het aantal groeidocumenten dat opgesteld is en de inzet van de middelen.

De toekenning van de beschikbare middelen door het Samenwerkingsverband aan de scholen/besturen vindt plaats aan de hand van een jaarlijks vast te stellen vaste voet en het leerlingenaantal van de school.

De Vlieberg zet haar budget van 65,- per leerling in door gebruik te maken van een vaste onderwijsassistente binnen de school. Zij ondersteunt leerlingen met een arrangement en ondersteunt groepjes leerlingen naar behoeften.

Onze school maakt gebruik van een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van:

- de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen
- gegevens om tijdig de aard van de te bieden ondersteuning te bepalen
- het planmatig uitvoeren van de ondersteuning
- het regelmatig evalueren van de effecten van de ondersteuning
- het zoeken van structurele samenwerking met (keten) partners waar noodzakelijke interventies op leerlingniveau de eigen kerntaak overschrijden.

6.2 De school kent de volgende ondersteuningsstructuur:

De school zelf kent drie ondersteuningsniveaus van basisondersteuning. Zodra blijkt dat de leerkracht meer ondersteuning nodig vindt, wordt u als ouder direct ingelicht. De ondersteuning en het niveau daarvan wordt altijd besproken.

Niveau 1 : basisondersteuning

- De leerkracht observeert de leerling en beschrijft zijn/haar gedrag en resultaten.
- De resultaten van methode-gebonden toetsen bieden goede aanwijzingen.
- De ondersteuning kan direct in de groep gegeven worden door gebruik te maken van effectieve instructie: instructie
  - leerlingen actief betrokken zijn.
  - leerlingen taakgericht zijn.

Niveau 2: basisondersteuning

De leerkracht en ouders bespreken het vervolg. Als het eerste niveau van ondersteuning niet genoeg heeft opgeleverd, besluit de leerkracht:

- of zijn/haar ondersteuning te intensiveren;
- of de intern begeleider van de school te consulteren;
- of de leerling in te brengen in een leerlingbespreking;

Doorgaans zal dit leiden tot meer gerichte ondersteuning die verantwoord wordt in het groepsplan. Ondersteuning die buiten de groep gegeven wordt, kan daar onderdeel van uitmaken.

Niveau 3: basisondersteuning

Leerlingen die ondanks de geschetste ondersteuning onvoldoende succesvol blijven worden besproken in het onderwijsondersteuningsteam (OT) van de scholen. Het OT bestaat uit de directeur, de intern begeleider, de leerkracht en een orthopedagoog eventueel aangevuld samen met één of meer externe deskundigen. Ouders worden uitgenodigd om deel te nemen aan deze bespreking. Als al niet eerder gestart is dan wordt in ieder geval m.i.v. deze fase het groeidocument van het SWV gehanteerd.

Het OT kent doorgaans een vaste procedure van inbreng en de bespreking kan leiden tot:

- een verdere intensivering of aanpassing van de al geboden ondersteuning;
- gerichte ondersteuning in of buiten de groep door inzet van extra ondersteuningsformatie waarover de school beschikt (onderwijsondersteuner, onderwijsassistent, leerlingbegeleider, remedial teacher);
- het uitvoeren van handelingsgericht / psychologisch onderzoek;
- een overgang naar niveau 4.

Niveau 4: extra ondersteuning

Wanneer er door een OT geen mogelijkheden meer in het kader van basisondersteuning gezien worden, kan er aan de leerling voor een bepaalde tijd een arrangement worden toegekend. Het arrangement wordt toegekend naar behoeften van ondersteuning.

Het OT kan zich, in goed overleg met ouders en na meerdere malen samen te zijn gekomen, ook direct tot de CTO wenden wanneer het van mening is dat een verwijzing naar een speciale voorziening (dieptevoorziening) de meest voor de hand liggende optie is.

Niveau 5: diepte ondersteuning

Op dit niveau geldt dat een verwijzing naar één van de voorzieningen van het Samenwerkingsverband de beste optie lijkt. De Commissie Toelating Onderwijsvoorzieningen (CTO) geeft in voorkomende gevallen een Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) af, zonder welke een leerling niet deel kan nemen aan Speciaal Basisonderwijs (SBAO) Speciaal Onderwijs (SO). De mogelijkheid tot deelname aan het Eureka-onderwijs (hoogbegaafden) wordt vastgelegd in een Toelatingsbesluit, af te geven door de CTO.

Zie voor meer informatie over zorg & begeleiding op de Vlieberg het Zorgplan schooljaar 2018-2019.

6.3 Uitvoering ondersteuning in de praktijk

Groepsniveau

De leerkracht, eventueel samen met de intern begeleider (IB-er), organiseert ondersteuning in de eigen groep door middel van het organiseren van drie aanpakken in de groep (vanaf groep 2).

De eerste aanpak is voor leerlingen die behoefte hebben aan extra (voor-) instructie en begeleiding. De tweede aanpak is bedoeld voor leerlingen die na de reguliere instructie zelfstandig aan het werk kunnen. De derde aanpak is bedoeld voor leerlingen die grotendeels de basisstof beheersen en hierdoor ruimte hebben om te werken aan moeilijkere taken.

De leerlingen worden in de aanpakken geplaatst naar aanleiding van hun resultaten en onderwijsbehoeften. De leerkracht heeft de onderwijsbehoeften van de individuele leerling in kaart gebracht en speelt hierop in tijdens de les.

In elke groep heeft de leerkracht de mogelijkheid om extra instructiemomenten buiten de groep te organiseren met behulp van een RT-er. Dit wordt beschreven in het groepsplan en wordt structureel toegepast. Ouders worden geïnformeerd over de te geven zorg. Ouders kunnen bij de ondersteuning betrokken worden door ook thuis gericht met hun kind aan de achterstand te werken.

Schoolniveau

Vanaf dit niveau worden ouders/verzorgers intensief betrokken bij de ondersteuning die een leerling nodig heeft. Het gaat in dit geval om meer complexe ondersteuningsvragen waarbij andere deskundigheid betrokken kan worden. De in te zetten ondersteuning bespreken wij in ons Ondersteuningsteam (OT) en leggen we vast in het groeidocument. Ook ouders worden hiervoor uitgenodigd.

Scholengroepniveau

Wanneer extra ondersteuning die de school niet alleen kan bieden noodzakelijk lijkt, vragen we, op basis van het groeidocument, een arrangement aan bij het ondersteuningsteam van de scholengroep (OTG). Bij toekenning van een arrangement voor extra ondersteuning kan die zowel op de eigen school als op een andere school worden geboden. Ook in deze fase blijven ouders direct betrokken.

De voortgang wordt regelmatig besproken met ouders en leerkracht met zo mogelijk de (externe) ondersteuner. Minimaal één keer per jaar wordt de voortgang geëvalueerd in het OT. De evaluatie wordt opgenomen in het groeidocument.

Samenwerkingsverbandniveau

Wanneer plaatsing op een school voor speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs of op de plusvoorziening van het samenwerkingsverband aan de orde lijkt, dienen we deze aanvraag, in overleg met de ouders, in bij het CTO (Centrale Toelaatbaarheid Onderwijsvoorzieningen).

Het CTO geeft een toelaatbaarheidsverklaring af die nodig is voor een plaatsing op één van deze voorzieningen.

Wanneer plaatsing op een school voor speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs of op de plusvoorziening van het samenwerkingsverband aan de orde lijkt, dienen we deze aanvraag, in overleg met de ouders, in bij het CTO (Centrale Toelaatbaarheid Onderwijsvoorzieningen). Het CTO geeft een toelaatbaarheidsverklaring af die nodig is voor een plaatsing op één van deze voorzieningen.

Samen zorgen wij voor een op voldoende niveau functioneren van:

- een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.
- het systematisch volgen en analyseren van de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen.
- het op basis van een analyse en verzamelde gegevens tijdig bepalen van de aard van de te bieden ondersteuning.
- het planmatig uitvoeren van de ondersteuning.
- het regelmatig evalueren van de effecten van de ondersteuning.

Aanmelden op de Vlieberg

Wanneer ouders/verzorgers hun kind aanmelden op de Vlieberg, waarbij zij aangeven dat hun kind een specifieke ondersteuningsbehoefte heeft of dat er leer- of ontwikkelbelemmeringen zijn, gaan we altijd eerst met hen in gesprek. Samen met de ouders/verzorgers kijken we wat het kind nodig heeft en we bespreken de mogelijkheden die wij als school kunnen bieden. We willen een realistisch ontwikkelingsperspectief schetsen op basis van een reële inschatting van de onderwijs- en zorgbehoefte van het kind. Een proefplaatsing kan onderdeel zijn van het inschatten van de zorgbehoefte van het kind.

Wanneer we tot de conclusie komen dat de plaatsing op de Vlieberg niet haalbaar of minder wenselijk is, dan gaan we samen met de ouders/verzorgers op zoek naar een beter alternatief binnen de regio. De school neemt hierbij het initiatief, waarbij intensieve communicatie en afstemming essentieel zijn.

7. Ondersteuning Sociaal Emotionele Ontwikkeling

7.1 Basiskwaliteit

De Vlieberg streeft ernaar een school te zijn met een goede sfeer waarin zowel leerlingen, leerkrachten en ouders zich thuis voelen. Een steeds belangrijker wordend aspect van het onderwijs is het begeleiden van de leerlingen met betrekking tot de sociaal – emotionele ontwikkeling. Voor het aanleren en versterken van wenselijk sociaal gedrag, het leren samenwerken en respect hebben voor elkaar en verantwoordelijkheid nemen en dragen en andere aspecten in het kader van burgerschap, gebruiken wij de methode ‘De Vreedzame School’. Hierin verwerkt zit de methodiek ‘Grip op de groep’, bestemd om in de eerste zes weken van het jaar de groepsstructuur te versterken.

De leerlingen worden in hun sociaal-emotionele ontwikkeling gevolgd door middel van onze Sociale Competentie Observatie Lijst (SCOL).

SCOL bestaat uit 26 vragen. De vragen beschrijven telkens concreet sociaal competent gedrag. De 26 vragen zijn ondergebracht in acht categorieën van sociaal competent gedrag.

De acht categorieën zijn:

1. Ervaringen delen
2. Aardig doen
3. Samen werken en doen
4. Een taak uitvoeren
5. Jezelf presenteren
6. Een keuze maken
7. Opkomen voor jezelf
8. Omgaan met ruzie

De lijsten van SCOL worden 2x per jaar (oktober en april) ingevuld door de leerkrachten. Vanaf groep 6 vullen de leerlingen zelf ook een lijst in.

7.2 Basisondersteuning

Wanneer leerlingen door een bepaalde oorzaak zich niet of minder snel ontwikkelen op het gebied van deze sociaal-emotionele ontwikkeling, al dan niet als gevolg van een aanwijsbare aangetoonde oorzaak als ADHD, autisme gerelateerde stoornis of anderszins, dan is het aan de leerkrachten (in samenwerking met de IB-er) om de leerlingen hierin specifiek te begeleiden. Met name door de steeds grotere kennis die hierover beschikbaar komt en de steeds hogere eisen die de maatschappij aan de scholen stelt om deze leerlingen te begeleiden, is het van belang om hierin continu te blijven scholen en te ontwikkelen. Echter: begeleiding en ondersteuning kunnen bieden is geen "vast" gegeven, maar zal steeds moeten worden afgestemd op de specifieke ondersteuningsbehoeften van de leerling. Daarbij komt dat door wisselingen in personele bezetting de ondersteuningsmogelijkheden kunnen wisselen. Het hieronder genoemde aanbod geeft een indicatie weer van de ondersteuning die we in principe kunnen bieden, gerelateerd aan onze ondersteuningsstructuur. Begeleiding wordt afgestemd in overleg met de ouders en moet passen binnen de mogelijkheden van de school.

Wij kunnen nu de volgende ondersteuning realiseren:

- ADHD: Signalen herkennen, opstellen begeleidingsplan, structurele aanpak in de klas, al dan niet met externe ondersteuning.

- ASS: Signalen herkennen, bieden van veiligheid en vaste structuur in de reguliere klassensituatie.
- Meerkunners en hoogbegaafdheid: Signalen herkennen, signaleren, aansluiten bij hun ontwikkelbehoeften in de klas, eventuele plaatsing in de plusklas of verwijzing naar het Eureka-onderwijs
- Faalangst en werkhoudingsproblemen: Signalen herkennen, gerichte begeleiding door individuele gesprekken door onze IB-er of leerkracht, al dan niet met externe ondersteuning.
- Pestgedrag: Herkennen, aanpak via anti-pest protocol (vernieuwd in 2013).
- Leerlingen met hartproblemen: ondersteuning regelen, plan opstellen.
- Leerlingen met auditieve problemen: begeleiding en ondersteuning bieden.
- Leerlingen met TOS: begeleiding en ondersteuning bieden.

7.3 Extra Ondersteuning

Extra ondersteuning die uitstijgt boven de mogelijkheden van basisondersteuning, kan de school verkrijgen door het aanvragen van een arrangement bij het OTG. Dat beschikt over een budget voor aan te trekken formatie en over begeleidingsuren voor de inzet van deskundigen.

De school komt o.a. in aanmerking voor deze faciliteiten wanneer:

- de gevraagde ondersteuning niet valt binnen de beschreven basisondersteuning;
- de beschikbare formatie al geheel en aantoonbaar is ingezet op basis van beschikbare groeidocumenten;
- er geen ondersteuningsformatie meer beschikbaar is binnen het eigen schoolbestuur;
- de beschikbare middelen voor extra ondersteuning nog niet uitgeput zijn.

8. Ondersteuning Spelling en Lezen

8.1 Basiskwaliteit

Op de Vlieberg wordt er veel aandacht besteed aan het taalonderwijs. Er wordt doelmatig gewerkt aan de leerlijnen en tussendoelen die gesteld zijn voor de Nederlandse taal.

Dit schooljaar is de taal- en spellingmethode 'Staal' ingevoerd onder begeleiding van een specialist van de OBD.

Dit schooljaar gaat onze taalcoördinator een beleidsplan schrijven. Vanuit het taalbeleidsplan wordt er per schooljaar gewerkt aan een van de volgende taaldomeinen:

- Lezen (technisch en begrijpend lezen)
- Mondelinge taalvaardigheid
- Schrijven (spelling)
- Begrippen en taalverzorging

In groep 1/2 werken ze dit schooljaar voor het eerst met het registratiemodel 'Inzichtelijk'. Inzichtelijk beschikt over een maandelijkse cyclus van observeren, signaleren, registreren en evalueren. Deze wordt gerealiseerd door documenten als groepsplannen, checklists, evaluatieformulieren en weekplanningsformulieren.

Inzichtelijk bestaat ook uit een theoretische ondersteuning voor de leerkrachten bij de doelen en over een thematisch woordenschaataanbod. Zo werken ze iedere dag met een woord van de dag.

Naastinzichtelijk, worden er ook voorbereidende activiteiten gedaan uit de methode Schatkist en gebruiken ze het programma Woordenstart.

In groep 3 maken we gebruik van de methode Veilig Leren Lezen Kim-versie en wordt Spreekbeeld voortgezet.

Voor het begrijpend lezen gebruiken we sinds schooljaar 2017-2018 vanaf groep 4 de methode Nieuwsbegrip. Nieuwsbegrip richt zich op 5 leesstrategieën:

- voorspellen
- ophelderen van onduidelijkheden
- samenvatten
- vragen stellen
- verbanden leggen

De leerkracht modelt de gehele les om leerlingen de denkstappen van het begrijpend lezen duidelijk te maken.

In groep 7&8 wordt er sinds dit schooljaar gebruik gemaakt van de methode 'Blits'. Met de methode Blits leren kinderen via de vier onderdelen van studievaardigheden allerlei informatiebronnen te lezen, verwerken en begrijpen.

Blits bereidt ze zo voor op de overload aan informatie in deze tijd, én in hun verdere (school)carrière. De toetsen van Blits sluiten naadloos aan bij de toetsen van het Cito. Ze vormen dan ook een perfecte voorbereiding op de Cito-entreetoetsen en de verschillende eindtoetsen.

Na ieder taal, spelling of begrijpend lezen blok worden de leerlingen getoetst. Leerlingen die niet naar verwachtingen hebben gescoord, worden geëvalueerd door middel van toetsing – analyse - consequentie. De evaluaties worden weg geschreven in het 'didactisch groepsoverzicht' (DGO). Twee keer in het jaar wordt de CITO afgenomen. Ook dan worden leerlingen die niet naar verwachting hebben gescoord, geëvalueerd. Na de CITO wordt er een nieuw groepsplan geschreven. Dit wordt gedaan aan de hand van het cyclus model handelingsgericht werken.

8.2 Basisondersteuning

Bij ons op school werken wij met groepsplannen. Het groepsplan wordt twee keer per jaar gemaakt door de groepsleerkracht. Het groepsplan wordt gemaakt en geëvalueerd middels de HGW – cyclus. In de groepsplannen staan alle leerlingen van de groep vermeld in subgroepen. Het groepsplan beschrijft de doelen waaraan gewerkt wordt en hoe deze worden behaald. Het groepsplan is geïntrigeerd in de les. Lesstof wordt daarom in drie niveaus aangeboden. Zodat er voor leerlingen die moeite hebben met de stof voldoende herhaling is en voor leerlingen die de stof beheersen extra verdieping wordt aangeboden.

De les wordt altijd gestart met een introductie, dit kan bijvoorbeeld een oefening zijn of een gesprek, dit wordt vaak gedaan d.m.v. een coöperatieve werkvorm. Na de introductie wordt er een instructie gegeven. Na de instructie gaan de kinderen zelfstandig werken aan de verwerking. Na de verwerking kiezen de leerlingen uit materialen van de methode om de lesstof extra te kunnen oefenen. Dit kunnen werkbladen, een bladzijde uit het taalboek of kunnen aan het werk met Kwismeesters. De resterende tijd kiezen de leerlingen een 'klaar opdracht' uit. Deze opdrachten staan per vakgebied op het bord genoteerd.

8.3 Extra ondersteuning

Voor leerlingen die ondanks de uitbreiding van de instructie en oefentijd onvoldoende vorderingen maken, treffen we extra maatregelen. Deze leerlingen komen samen in aanpak 3 in het groepsplan. Daarin wordt duidelijk beschreven welke instructie ze krijgen en aan welke specifieke doelen er de komende tijd wordt gewerkt, hoe ze dat krijgen aangeboden en met welk materiaal ze werken. Daarnaast kan de zorgondersteuner ingezet worden om hierin te ondersteunen en begeleiden.

Kinderen waarbij het vermoeden is van dyslexie wordt er in overleg met de intern begeleider gehandeld naar de adviezen die staan vermeld in het dyslexieprotocol. Deze leerlingen krijgen dan van de leerkracht en eventueel onderwijsassistente de specifieke ondersteuning aangeboden op zorgniveau drie, conform het dyslexieprotocol. Aan de hand van deze extra zorg in combinatie met de lage citoresultaten (meerdere malen achter elkaar een V-score), ondanks de extra begeleiding, kan er een behandeltraject aangevraagd worden.

Wanneer er ernstige dyslexie is vastgesteld en de leerling heeft het vergoede dyslexietraject doorlopen, dan bieden wij op de Vlieberg / binnen het SWV de leerling extra ondersteuning in de vorm van Kurzweil aan. Dit is compenserende software voor lees – en schrijfproblemen zoals dyslexie. Kurzweil heft belemmeringen op die worden ervaren bij teksten lezen, schrijven en begrijpen van taal. Leerlingen kunnen sneller werken en op hun eigen niveau presteren.

Wanneer een leerling een geldige dyslexieverklaring heeft, krijgt de leerling tot aan groep 8 een laptop, in eigendom van het SWV blijvend, aangeboden om Kurzweil te kunnen gebruiken in de groep en mogelijk thuis. Zie voor meer informatie de site van het SWV Kop van Noord - Holland.

Medio januari wordt er in groep 2 een risico-screening dyslexie afgenomen. Wanneer een leerling risico lijkt te lopen op een mogelijke achterstand in de taal – leesontwikkeling zetten wij preventief het computerprogramma Bouw! in om mogelijke achterstanden te verkleinen of weg te werken. Bouw! kan worden ingezet tot en met groep 4.

Bij alle nieuwe kleuters wordt er een Taaltoets Alle Kinderen (TAK) afgenomen.

De TAK-toets toetst de passieve woordenschat bij kleuters. De TAK-toets wordt bij de kleuters binnen vier weken van instroom op de basisschool afgenomen. Aan de hand van de uitkomst van de toets wordt er gekeken of de kleuters in een schakelgroep geplaatst kunnen worden. Deze schakelgroepen vallen onder het Samenwerkingsverband (SWV) van Noord-Holland en de schoolbesturen. Ook wel PUK-groep genoemd.

De aanpak in deze schakelgroepen laat zien dat het een positieve invloed heeft op de taalontwikkeling van de leerlingen.

De leerlingen krijgen vier keer per week een uur per dag extra taalondersteuning, buiten de groep, met een vaste schakelleerkracht (taalleerkracht). Het is belangrijk dat er een goede afstemming is tussen de school en de schakelgroep en de thema's in groep 1.

Voor leerlingen die boven het niveau uitstijgen, treffen wij ook extra maatregelen. Deze leerlingen komen samen in een subgroep in het groepsplan, aanpak 1. Deze kinderen worden voorafgaand aan een blok voorgetoetst. Gedurende het blok volgen deze leerlingen alleen de onderdelen die zij onvoldoende scoorden. Daarnaast werken zij met pluswerk, zoals plusbladen, Toptaalschrift, Slimme Taal en eventueel Acadin. Ook worden er samen met deze leerlingen uitdagende doelen gesteld en zijn de leerlingen eigenaar van hun leerproces door het gebruik van een leerlingportfolio.

9. Ondersteuning rekenen en wiskunde

9.1 Basiskwaliteit

Bij ons op school wordt veel aandacht besteed aan rekenen en wiskunde. Er wordt doelmatig gewerkt aan de leerlijnen en tussendoelen die gesteld zijn voor rekenen en wiskunde.

- Wiskundig inzicht en handelen.
- Getallen en bewerkingen.
- Meten en meetkunde.

Dit schooljaar gaat onze rekencoördinator een beleidsplan schrijven. Vanuit hier worden de speerpunten voor volgend schooljaar bepaald en opgenomen in de planning.

In groep 1/2 werken we met de methode Schatkist en sinds dit schooljaar met het registratiemodel Inzichtelijk. De leerkrachten vullen maandelijks de checklisten beginnende gecijferdheid per leerling in. Vanaf groep 2 worden leerlingen ingedeeld in aanpakken, waarbij de leerkracht de leerlingen specifieke instructie en verwerking geeft.

De groepen 3 t/m 8 werkt volgens de methode Wizwijs. Wizwijs biedt het rekenen stapsgewijs aan van realistisch naar abstract d.m.v. creatief handelen. Zelfstandig werken en samenwerkend leren speelt hierin een belangrijke rol. Wizwijs werkt met een oefenboek+ voor leerlingen die meer uitdaging nodig hebben.

Omdat het automatiseren een aandachtspunt is op de Vlieberg, gebruiken wij sinds dit schooljaar structureel Rekensprint en Bareka. Rekensprint is een training die ervoor zorgt dat het automatiseren van + -, keersommen en klokkijken verbeterd. Voor Rekensprint zijn er 4 niveaus, START-BASIS-EXTRA-1F. Rekensprint wordt zowel klassikaal als bij de RT ingezet. START wordt in groep 3 / 4 ingezet, BASIS in groep 4 / 5, EXTRA in groep 5 / 6 en 1F in groep 6 / 7 / 8. Daarnaast toetsen wij het automatiseren d.m.v. Bareka. Bareka is een online toetsingsprogramma. De kinderen maken online automatiserings- / screening- / en getalbegrip toetsen. De uitslagen worden weergegeven in *het rekenmuurtje*, zodat de leerling goed ziet waar hij of zij aan kan werken. In het online toetsingsprogramma van Bareka kunnen de kinderen ook oefenen aan hun rekenmuurtje. Bareka wordt gebruikt vanaf groep 3 (tweede helft van het schooljaar).

9.2 Basisondersteuning

Bij ons op school werken wij met groepsplannen. Het groepsplan wordt twee keer per jaar gemaakt door de groepsleerkracht. Het groepsplan wordt gemaakt en geëvalueerd d.m.v. het handelingsmodel. In het groepsplannen staan alle leerlingen van de groep vermeld in subgroepen. Het groepsplan beschrijft duidelijk waar de kinderen behoefte aan. Het groepsplan is geïntrigeerd in de les. De lesstof wordt daarom in drie niveaus aangeboden. Zodat er voor leerlingen die moeite hebben met de stof voldoende herhaling is en voor leerlingen die de stof beheersen extra verdieping wordt aangeboden.

De les wordt altijd gestart met een introductie, dit kan bijvoorbeeld een oefening zijn of een gesprek, dit wordt vaak gedaan d.m.v. een coöperatieve werkvorm. Na de introductie wordt er een instructie gegeven. Na de instructie gaan de kinderen zelfstandig werken aan de verwerking. Na de verwerking kiezen de leerlingen een opdracht uit van de klaar taken. Deze staan op het bord genoteerd.

9.3 Extra ondersteuning

Voor leerlingen die ondanks de uitbreiding van de instructie en oefentijd onvoldoende vorderingen maken, treffen we extra maatregelen. Deze leerlingen komen samen in aanpak 3 in het groepsplan. Daarin wordt duidelijk beschreven welke instructie ze krijgen en aan welke specifieke doelen er de komende tijd wordt gewerkt, hoe ze dat krijgen aangeboden en met welk materiaal ze werken. Daarnaast kan de zorgondersteuner ingezet worden om hierin te ondersteunen en begeleiden.

Voor leerlingen die boven het niveau uitstijgen, treffen wij ook extra maatregelen. Deze leerlingen komen samen in een subgroep in het groepsplan, aanpak 1. Deze kinderen worden voorafgaand aan een blok voor getoetst. Gedurende het blok volgen deze leerlingen alleen de onderdelen die zij onvoldoende scoorden. Daarnaast werken zij met pluswerk zoals rekentijgers en eventueel Acadin.

10. Grenzen aan ondersteuning

De Vlieberg besteedt veel tijd en energie aan het begeleiden van leerlingen met een bijzondere ondersteuningsvraag. Ouders worden proactief betrokken en in samenspraak met hen stellen we ondersteuningsarrangementen op.

Echter, we blijven een reguliere basisschool die tegen grenzen van ondersteuning kan oplopen. Deze grenzen zijn bereikt wanneer:

- een leerling niet meer te sturen is;
- een leerling zo agressief is dat de veiligheid van andere leerlingen in het geding is;
- er ondanks de nodige ondersteuning stilstand in de ontwikkeling is;
- een leerling zoveel begeleiding van de leerkracht vraagt dat dit teveel ten koste gaat van de aandacht voor de overige leerlingen;
- een leerling de draagkracht van een leerkracht te boven gaat en er geen verdere mogelijkheden zijn voor ondersteuning en/of overplaatsing naar een andere groep.

Wanneer de grens van onze ondersteuning bereikt is, gaan we over naar het niveau van bovenschoolse ondersteuning (niveau 5).

11. Overgang naar voortgezet onderwijs

De Vlieberg vindt het heel belangrijk de leerlingen uit groep 8 goed over te dragen aan het Voortgezet Onderwijs. Daarom nemen wij eind groep 7 de Entreetoets bij onze leerlingen af. Wij gaan hierover met ouders in gesprek en brengen op basis hiervan en de al bekende gegevens van de leerlingen en observaties van de leerkrachten een eerste voorlopig advies (eind groep 7 - juni) aan ouders en leerling uit. In februari (groep 8) geven wij een definitief advies uit. Wij bespreken deze adviezen vooraf met onze partners van het Voortgezet Onderwijs.

Wanneer noodzakelijk bespreken wij leerlingen vooraf in het VO-Ondersteuningsteam. Dit is een gesprek met daarbij zowel de ouders, de basisschool als het Voortgezet Onderwijs om zo met elkaar te bespreken welke zorg de leerling op het VO nodig heeft.

Het SWV heeft budget uitgetrokken om de overdracht van onze leerlingen zo goed mogelijk te laten verlopen, waardoor de doorgaande lijn op alle gebieden gewaarborgd kan worden. De overdracht bestaat uit een zogenoemde 'warme overdracht' waarin de basisschool en het Voortgezet Onderwijs samen komen om de leerling te bespreken. Wanneer er zorg voor een leerling is, wordt deze vanaf dat moment voortgezet. De zorg van een leerling kan zowel op leergebied, sociaal-emotioneel gebied of op het gebied van bijzondere zorg (langdurig zieke leerlingen bijvoorbeeld) zijn.

12. Professionalisering

Professionalisering en ontwikkeling

De Vlieberg heeft als uitgangspunt om de basiskwaliteit van de leerkrachten zo hoog mogelijk te houden.

Iedere leerkracht heeft daarom een Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP), dat jaarlijks in overleg met de directie wordt vastgesteld. Door functioneringsgesprekken, observaties, eigen behoeften en de behoeften van de school krijgt het POP concreet vorm. Iedere leerkracht heeft een budget tot zijn/haar beschikking om dit plan uit te voeren (€500,- per wtf). De leerkrachten zijn zelf verantwoordelijk voor het bijhouden van hun leerkrachtdossier en hun registratie in het lerarenregister.

In het schooljaarplan staat aangegeven welke ontwikkelingsonderwerpen er worden opgepakt. Op schoolniveau is er de komende periode gerichte teamscholing op het gebied van (leerlingen-)zorg voor de volgende aspecten:

- Verbeteren kwaliteitszorg
- Verbeteren van didactisch handelen van de leerkracht en het afstemmen van het didactisch handelen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.
- Implementatie taal/spellingsmethode STAAL.
- Borging implementatie van begrijpend lezen methode Nieuwsbegrip.
- Rekenbeleid/ automatiseren toevoegen.

Aanwezige recente expertise personeel:

- Het team is geschoold in de HGW-cyclus.
- Het team is geschoold t.a.v. de kwaliteitscyclus m.b.t. het analyseren van de gegevens.
- Vier leerkrachten zijn geschoold m.b.t. het Hoogbegaafden- en meerkunnersbeleid.
- Het team is geschoold m.b.t. faalangstige kinderen.
- De leerkrachten zijn geschoold of volgen dit schooljaar scholing op rekenkundig gebied met de methode "Met Sprongen Vooruit".
- Er is één leerkracht aanwezig die de Master SEN gedragspecialist in het primair onderwijs heeft afgerond.
- Er is één leerkracht aanwezig die de post-HBO opleiding rekencoördinator heeft afgerond.
- Er is één leerkracht aanwezig die de post-HBO opleiding taalcoördinator heeft afgerond.
- Twee kleuterbouwcollega's zijn geschoold in tijdig signaleren m.b.t. logopedie.
- Eén kleuterbouwleerkracht is geschoold m.b.t. de Rijke Leeromgeving.
- Twee leerkrachten zijn geschoold in Meidenvenijn en Lastige Jongens Bestaan Niet m.b.t. gedrag.

Tenslotte

Mocht u na het lezen van dit schoolprofiel nog vragen of opmerkingen hebben, neem dan contact met ons op. We gaan graag met u in gesprek.

September 2018, Simone Tot (dir) – Helena Brons (IB)